

ДІЛОВА РИТОРИКА І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ділової комунікації Волкова Валерія Володимирівна

Кафедра: ділової комунікації, VI корпус, ауд. 409

E-mail: valeriavol2578@gmail.com

Телефон: (061)289-41-06

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), Viber, WhatsApp, Telegram – (067)258-60-95

Освітня програма, рівень вищої освіти		бакалаврський					
Статус дисципліни		Вибіркова, цикл вільного вибору студентів в межах університету					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2023-24	Рік навчання	2 (4 семестр)	Тижні	10
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття - 20 Самостійна робота – 70			
Вид контролю	Екзамен						
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=883					
Консультації: Волкова В.В. особисті – середа з 14:30 до 15:30, VI корпус, ауд. 409; дистанційні – CISCO Webex, Zoom – за попередньою домовленістю. Запис на консультації – електронною поштою Дибчинська Я.С. особисті – понеділок з 12:00 до 13:00, 6 корпус, ауд. 407а; дистанційні – CISCO Webex, ZOOM, Skype за попередньою домовленістю							

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті набуття вмінь та навичок усвідомленого володіння мовленням у професійних ситуаціях, що сприятиме загальному розвитку мисленнєвих, нормативних мовленнєвих умінь і комунікативних навичок та підготовці до ефективних контактів на рівні міжособистісної ділової комунікації та міжкультурної комунікації.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ділова риторика і міжкультурна комунікація» є:

- засвоєння теоретичних засад та практичних аспектів ділової риторики та міжкультурної комунікації;
- розвинення культурної сприйнятливості, здатності до правильної інтерпретації різноманітних видів комунікативної поведінки;
- вироблення вмінь та навичок застосування на практиці отриманих знань в конкретній ситуації міжкультурного контакту та за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування;
- засвоєння технології риторичної діяльності та форм ефективної переконуючої комунікації у професійно й соціально-значущих ситуаціях;
- вироблення практичних навичок участі у полемічному діалозі, навичок критичного аналізу зразків монологічного й діалогічного мовлення і мовленнєвої поведінки;
- засвоєння правил и прийомів логічної побудови монологічного тексту, мовленнєвого впливу, основ аргументації;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- набуття свідомого ставлення до публічного мовлення, мислення, культури.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє**:

Вибирати тему промови, аналізувати її, збирати і систематизувати матеріал із даної проблеми;

На основі спостережень і аналізу бази даних створювати «портрет аудиторії», аналізувати та вибирати професійно значущий мовленнєвий жанр, що відповідає конкретній ситуації, та створювати максимально ефективну композицію промови;

Вести розгорнутий монолог, ефективну бесіду з фахової проблематики, логічно правильно, точно, етично й емоційно виражати думки в словах, відповідно до змісту, умов комунікації та адресата;

Передавати у промові свій індивідуальний стиль, використовувати полемічне мистецтво (диспут, полеміка, дискусія), системно аналізувати весь комунікативний процес;

Дотримуватись толерантного ставлення до інших культур та їх представників;

Застосовувати методику та навички попередження й усунення міжкультурних конфліктів.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базові навчальні посібники

Онуфрієнко Г. С. Риторика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 592 с. URL:<http://www.culonline.com.ua/index.php?newsid=205>.

Сагач Г. М. Риторика. Київ: КНУ ім. Т.Г. Шевченка, 2000. URL:<http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi41/0032299.pdf>.

Goshyluk V. B., Goshyluk N. S. A Glossary of Intercultural Communication. Ivano-Frankivsk, 2010. URL:<http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Kushynova/0033930.pdf>.

Електронні варіанти навчальних посібників, матеріали до практичних занять, методичні рекомендації до виконання самостійної роботи розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=883>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Для допуску до складання заліку студент повинен набрати протягом семестру мінімум 35 балів.

Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на лекції); модульний (тематичні / модульні контрольні роботи – тестування, реферування, творчі роботи, доповіді); підсумковий (залік).

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на лекційних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами.

Поточний контроль здійснюється відповідно до теми заняття, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно, в системі Moodle.

Відповіді на питання, виконання практичних завдань індивідуально або в групі (тах 1 бал) – виконання перекладацьких вправ, виконання лексико-граматичних вправ, аудіювання та переклад записів та відеоматеріалів, усний переклад, реферативний переклад.

Письмове опитування (тах 1 бал) – передбачає розгорнуту письмову відповідь на питання.

Контрольне тестування (тах 2 бали) – наприкінці кожного змістового модулю курсу, виконується в системі Moodle. Тест складається з 10 тестових запитань, 0,2 бали за кожну правильну відповідь (10 питань – 2 бали)

Контрольне завдання – наприкінці кожного змістового модулю курсу; письмові завдання виконується в системі Moodle. Передбачається виконання таких завдань:

- реферативний письмовий переклад (**тах 2 бали**);
- виконання аудіювання та послідовного перекладу професійно-орієнтованого тексту (**тах 2 бали**);
- виконання усного перекладу з паперу (**тах 2 бали**);
- складання й виконання письмового перекладу листа-заяви (**тах 2 бали**);
- складання й виконання письмового перекладу дипломатичних документів та листів (**тах 2 бали**);
- складання й виконання письмового перекладу ділових листів (**тах 2 бали**);

Виконання самостійної роботи за темами курсу (тах 2 бали).

Умови допуску до підсумкового контролю

При виставленні допуску до екзамену враховуються навчальні досягнення студентів, а саме: бали, набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, бали, набрані за виконання самостійної роботи, бали модульних контрольних робіт та завдань. Заборгованості по усіх видах поточного контролю студент повинен ліквідувати до початку залікового тижня.

Підсумкові контрольні заходи:

Екзамен проводиться у формі тестування та виконання практичного завдання з усного послідовного перекладу. Кожна складова екзамену оцінюється у 20 балів.

Контрольне тестування за вивченням матеріалом курсу (тах 20 балів). Виконується у системі Moodle: 0,5 бали за кожну правильну відповідь (40 питань – 20 балів).

Практичне завдання – виконання усного послідовного перекладу:

Оцінка усного послідовного перекладу визначається відповідністю вимогам за такими параметрами:

1. Правильність (адекватність) перекладу
2. Стилістичне оформлення перекладу
3. Темп перекладу

Обсяг тексту для усного перекладу – 800 перекладацьких знаків.

20-18 балів – смисл тексту переданий правильно (адекватно), при перекладі допущено не більше 1 неточності; переклад в цілому відповідає нормам української мови; допускаються незначні помилки, властиві усному мовленню, зокрема, 1-2 лексичні помилки (не зовсім вдалий вибір контекстуального значення слова, помилка в сполучуваності); темп перекладу відповідає середньому темпу усного мовлення.

17-15 балів – у перекладі допущено 2-3 неточності, які не спотворюють (загальний) зміст тексту, що перекладається; 2-3 похибки в стилістичному оформленні перекладу: наприклад, в порядку слів (але не тема-рема), виборі контекстуального значення слова і т. п.; темп перекладу трохи уповільнений, але без пауз; студент спокійно встигає перевести весь текст за відведений час.

14-12 балів – у перекладі допущено одне смислове спотворення і / або 2-3 неточності, що не спотворюють (загальний) смисл тексту, що перекладається; 4-5 похибок у стилістичному оформленні перекладу: наприклад, в порядку слів (але не тема-рема), виборі контекстуального значення слова; використання синтаксичної конструкції, характерної для вихідного мови, але не властивої українській мові; темп перекладу децю уповільнений, але без великих пауз, що дозволяє студенту перевести весь текст за відведений час.

11-9 балів – у перекладі допущено два смислових спотворення та / або деякі неточності, що не спотворюють (загальний) зміст тексту, що перекладається; значна кількість стилістичних похибок внаслідок недостатнього застосування перекладацьких трансформацій; у тексті перекладу під впливом початкового тексту використовуються синтаксичні конструкції і лексичні засоби, що не є характерними для української мови (ті, що не відповідають нормам української мови), що ускладнює сприйняття перекладу; темп перекладу уповільнений, з досить довгими паузами, але тим не менш дозволяє студенту перевести весь текст за відведений час.

8-1 балів – у перекладі допущено два смислових спотворення та / або багато неточностей, що не спотворюють (загальний) зміст тексту, що перекладається; значна кількість стилістичних похибок внаслідок недостатнього застосування перекладацьких трансформацій, в тексті перекладу під впливом початкового тексту використовуються синтаксичні конструкції і лексичні засоби, що не є характерними для української мови (ті, що не відповідають нормам української мови), що дуже ускладнює сприйняття перекладу; темп перекладу сильно уповільнений, з довгими паузами, не дозволяє студенту перевести весь текст (5-10%) за відведений час.

0 балів – студент з перекладом не впорався, зробив три і більше смислових спотворень і більше 5 неточностей; текст перекладу не відповідає стилістичним нормам української мови; темп перекладу дуже уповільнений, з довгими паузами, що не дозволяє студенту перевести весь текст.

Самостійна робота

Прийом і консультації по виконанню завдань щодо СРС проводяться викладачем згідно встановленого графіку. Завдання СРС рахуються виконаними, якщо: - виконані і здані в зазначені викладачем строки; - повністю виконані (розкривають тему завдання); - не мають помилок; - виконані студентом самостійно. При умові невиконання одного із зазначених умов, кількість балів знижується на 1 бал. При умові невиконання і відсутності завдання оцінюється 0 балами. Студент зобов'язаний виконати всі завдання.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Силабус навчальної дисципліни

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовий модуль 1	Контрольне тестування	Тиждень 2	5
	Контрольне завдання для самостійного виконання	Тиждень 1-2	5
	Самостійна робота	Тиждень 1-2	5
Змістовий модуль 2	Контрольне тестування	Тиждень 5	5
	Контрольне завдання для самостійного виконання	Тиждень 3-5	5
	Самостійна робота	Тиждень 3-5	5
Змістовий модуль 3	Контрольне тестування	Тиждень 7	5
	Контрольне завдання для самостійного виконання	Тиждень 6-7	5
	Самостійна робота	Тиждень 6-7	5
Змістовий модуль 4	Контрольне тестування	Тиждень 10	5
	Контрольне завдання для самостійного виконання	Тиждень 8-10	5
	Самостійна робота	Тиждень 8-10	5
Підсумковий контроль (тах 40%)			
Підсумкове тестування			20
Підсумкове завдання			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Підручники, навчальні посібники

Bennett M. *Basic Concepts of Intercultural Communication: Paradigms, Principles, & Practices*. Boston: Intercultural Press, 2013.
Brislin R. *Working with Cultural Differences: Dealing Effectively with Diversity in the Workplace (Contributions in Psychology Number 51)*. Westport, Conn: Praeger, 2009.
Hall E. T. *The Silent Language*. Garden City: Doubleday, 1959
Tapia, Andres. *The Inclusion Paradox: The Obama Era and the Transformation of Global Diversity*. Lincolnshire, Ill: Hewitt Associates, 2009
Ting-Toomey S., Chung L. *Understanding Intercultural Communication, Second Edition*. London: Oxford University Press, 2011

Інформаційні ресурси:

University of Illinois. Center for Academic Success. The Learning Hub. URL: <https://www.uis.edu/cas/thelearninghub/writing/handouts/rhetorical-concepts/Rhetoric> // Britannica. URL <https://www.britannica.com/topic/rhetoric>
31 Useful Rhetorical Devices // Merriam-Webster. URL: <https://www.merriam-webster.com/words-at-play/rhetorical-devices-list-examples>
Purdue Online Writing Lab. Purdue University. URL: https://owl.purdue.edu/owl/general_writing/academic_writing/establishing_arguments/rhetorical_strategies.html
St. Louis Community College. Writing Center Resources. URL: <https://stlcc.edu/student-support/academic-success-and-tutoring/writing-center/writing-resources/>
Intercultural Communication: Definition, Model & Strategies // Study.com. URL: <https://study.com/academy/lesson/intercultural-communication-definition-model-strategies.html>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється згідно з методичними рекомендаціями до самостійної роботи усно у формі співбесіди за питаннями, чи письмово у формі тесту чи письмового завдання. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика академічної доброчесності.

Списування під час письмових робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважається: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепрацювання чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело.

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються. Оцінка переробленої роботи є нижчою (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Політика оцінювання курсу.

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті.

Будь ласка, вимкніть беззвучний режим на своїх мобільних телефонах та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація.

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, відправте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу valeriavol2578@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

Якщо за певних обставин написання листа є неможливим, відправте повідомлення, використовуючи сервіси Viber, WhatsApp, Telegram – (067)258-60-95.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГТРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р.
http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. *Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти* (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds571a>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Запорізького національного університету: Борисов Костянтин Борисович, Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. *Наукова бібліотека*: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Силабус навчальної дисципліни

· для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>